

پیش‌بینی رضایتمندی ورزشکاران از طریق هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن

حسین عیدی^۱، همایون عباسی^۲، امین بخشی چناری^۳، معصومه فدایی^۴

تاریخ ارسال: ۹۲/۴/۲۵

تاریخ پذیرش: ۹۲/۱۰/۹

چکیده

هوش هیجانی به مثابه یک سازه روان‌شناختی، نقش مهمی را در حوزه‌های مختلف روان‌شناسی، مدیریت و اخیراً ورزش پیدا کرده است. این پژوهش با هدف پیش‌بینی رضایتمندی ورزشکاران از طریق سازه هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن به شیوه توصیفی - همبستگی انجام شده است. جامعه آماری شامل کلیه ورزشکاران رشته‌های تیمی و انفرادی بزرگسال بود که ۹۲ نفر از آنها به پرسش‌نامه‌های استاندارد هوش هیجانی در ورزش لان و همکاران، و رضایتمندی رایمر و چلادورای پاسخ دادند. برای تحلیل داده‌ها از آزمون‌های کولموگوروف اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون استفاده شد. یافته‌ها نشان داد، بین هوش هیجانی و رضایتمندی ورزشکاران همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون حاکی از آن بود که دو مؤلفه خودتنظیمی و ارزیابی عواطف دیگران، بیش‌بینی‌کننده ۵۰ درصد از واریانس رضایتمندی ورزشکاران بود. نتیجه‌گیری می‌شود که مدیران ورزشی و مربیان با برگزاری دوره‌های آموزشی، لزوم آشنایی ورزشکاران با هوش هیجانی و کارکردهای آن در ورزش و زندگی فردی را تبیین نمایند.

کلیدواژه‌ها: رضایتمندی، ورزشکار، هوش هیجانی، خودتنظیمی، ارزیابی عواطف

Anticipating of Athletes Satisfaction from Emotional Intelligence and its Sub Factors

Hossein Eydi, Homayoun Abbasi, Amin Bakhshi Chenari, Masoumeh Fadaee

Abstract

Emotional intelligence as psychological factor has an important role in psychology, management and recently, sport. The purpose of study was anticipating athlete's satisfaction from emotional intelligence and its sub factors in athletes. Research method was descriptive and type of correlation. Population of study was all of single and team adult athletes and sample was 92 individual that responded to tow questionnaire of lane et al emotional intelligence in sport and athletes' satisfaction scale of reamer & chelladurai. For analysis of data used k-s, pierson correlation and regression. Result showed positive correlation between emotional intelligence and athletes' satisfaction. Also, results of multiple regression analysis showed that self regulation and appraisal of other emotion explained 50 percent of athlete's satisfaction variance. Conclusion was that coaches and sporting managers in order to help athletes in sport and life design and held emotional intelligence course for them.

Key Word: Satisfaction, Athlete, Emotional Intelligence, Self-Regulation, Appraisal of emotion.

مقدمه

در دنیای معاصر ورزش و تمرین جسمانی، تنها عامل کلیدی و اصلی موفقیت و رسیدن به اوج اجرا و هدف از پیش تعیین شده، محسوب نمی‌شود. به نظر می‌رسد، علاوه بر توانایی جسمانی، تاکتیکی و مهارت‌های تخصصی، توانمندی و ویژگی‌های دیگری مانند ویژگی‌های روان‌شناختی، بر موفقیت ورزشی تاثیرگذار می‌باشد (استوار و امیرزاده، ۱۳۸۹، ص. ۸۱). از طرف دیگر، رضایتمندی ورزشکار^۱ پاسخ عاطفی به ابعاد و فرآیندهای مختلف تیم یا فعالیت‌های ورزشی است، که این پاسخ توسط ورزشکار نسبت به خود، مربی، هم‌تیمی‌ها، باشگاه و دیگر عوامل داده می‌شود. بنابراین، رضایتمندی ورزشکار موجب انگیزش بیشتر آنها شده و تأثیر مثبتی در رفتار آنان دارد. بنابراین، رضایتمندی از نگرش کلی ورزشکاران نسبت به رفتارها، فرآیندها و فعالیت‌های ورزشی در تیم و باشگاه تشکیل، و می‌تواند مثبت، منفی یا خنثی باشد. از طرفی، با توجه به اینکه ورزشکار با مربی، هم‌تیمی‌ها و باشگاه در ارتباط است، هر اندازه این تعامل هیجانی و عاطفی عمیق و مثبت باشد، رضایتمندی ورزشکار از تیم، باشگاه و به‌ویژه خود بیشتر خواهد بود (دهنوی، اسماعیلی و پورسلطانی، ۲۰۱۳، ص. ۶). از طرف دیگر، بررسی رفتار عاطفی، علایق، نگرش‌ها، ارزش‌ها و حالت‌های هیجانی نه فقط دشوار است، بلکه کنترل و هدایت آن‌ها نیز مشکل است. این موضوع، شاید به این دلیل است که احساسات، انگیزش و علایق برخلاف اطلاعات که رد و بدل می‌شوند، از مربی به یادگیرنده قابل انتقال نیستند. براین اساس، در کنار آماده‌سازی جسمانی و مهارتی قهرمانان، به عوامل روانی آنها نیز برای کسب نتیجه مطلوب، توجه خاصی می‌شود. در این رابطه، انگیزش یکی از مباحث مهم محسوب می‌شود، زیرا میزان تلاش و فعالیت

ورزشکاران برای موفقیت، به میزان انگیزش آنها بستگی دارد (اعظمیان جزی، ۱۳۸۳، ص. ۳۸). در حال حاضر، مطالعه انگیزش یکی از موضوعات مهم پژوهشی در سازمان‌های ورزشی می‌باشد که در این رابطه، رضایتمندی ورزشکاران می‌تواند یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مورد علاقه برای پژوهش در این زمینه باشد. بنابراین، یکی از عواملی که رفتار هر ورزشکار را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد، رضایتمندی ورزشکار^۱ است (رضائی‌نژاد، همتی‌نژاد و جریعه‌نوش، محدث، ۱۳۹۰، ص. ۸).

در بیست سال گذشته، در پژوهش‌های انجام شده در زمینه فعالیت‌های ذهنی، کارکرد عواطف مورد غفلت واقع شده بود. در نتیجه، معیار بهره‌مندی^۲ و آزمون‌های مربوط به آن تنها منبع پیش‌بینی موفقیت افراد در زندگی فردی و شغلی، محسوب می‌شد. از طرف دیگر، این معیار در شناسایی موفقیت‌های علمی افراد در مدرسه و دانشگاه نسبت به پیش‌بینی موفقیت در زندگی و کار، از اهمیت بیشتری برخوردار است (اولکان^۳، ۲۰۱۲، ص. ۶۷). بر این اساس، با توجه به این که دوران زندگی انسان سرشار از رویدادهای مثبت و منفی است که در موقعیت‌هایی مختل و با توجه به شرایط خاص محیطی، فردی و هیجانات، تصمیم‌گیری‌ها برای هر فرد می‌تواند سرنوشت‌ساز باشد. بنابراین، اینکه تا چه اندازه فرد قادر است در مواقع احساس که فشار روانی زیاد دارد، بهترین تصمیم را بگیرد به هوش هیجانی بستگی دارد. به عبارتی، هوش هیجانی به این نکته می‌پردازد که فرد چگونه اطلاعات مربوط به هیجانات و پاسخ‌های هیجانی را در ذهن خود پردازش و نسبت به آنها عکس‌العمل نشان می‌دهد. مفهوم هوش هیجانی برای نخستین بار توسط مایر و سالوی (۱۹۸۰) مطرح شد.

3. Intelligence Quotient (IQ)

4. Ulcan

5. Meyer & Salovy

1. Athletes Satisfaction

2. Dehnavi, Ismaili & Poursoltani

در نتیجه عدم انگیزه و رضایت کافی، از میزان تفکر، تمرکز، توجه، تسلط و تصمیم‌گیری آنان کاسته می‌شود (یونگر و کاراگوزلو^۳، ۲۰۱۳، ص. ۱). بنابراین، پیامدهای این عوارض کاهش کیفیت و بازدهی عملکرد ورزشکاران، خواهد بود. به عقیده پژوهشگران، ورزشکاران پس از مربیان محور اصلی و رکن اساسی در تیم‌های ورزشی هستند و از بین سه عامل ورزشکار، مربی و تماشاگر، ورزشکاران عامل کلیدی هستند که تمام برنامه‌ریزی‌ها و تدارکات برای بهبود عملکرد و اجرای موفق آنها، انجام می‌شود. از این رو، هوش هیجانی ورزشکاران و اثرات آن بر عملکرد ورزشی آنها چه پیش از مسابقه، حین بازی و پس از مسابقه مورد تأکید پژوهشگران قرار گرفته است. بنابراین، علاقه به مطالعه هوش هیجانی ناشی از این پیش‌فرض است که تفاوت‌های فردی در پردازش عواطف و احساسات، می‌تواند موفقیت‌های ورزشی را پیش‌بینی کند. بر این اساس، توانایی‌های غیرشناختی مانند عواطف و هیجانات در پیش‌بینی مهارت افراد برای موفقیت، از اهمیت برخوردار است (سلیمانی و علی‌یگی، ۱۳۸۸، ص. ۱۳۷).

پژوهش‌های مختلفی به بررسی سازه هوش هیجانی در حوزه‌های مدیریت، روان‌شناسی، پزشکی و غیره پرداخته است. در سال‌های اخیر مسیر این پژوهش‌ها به بخش‌های مختلف حوزه ورزش، به ویژه روان‌شناسی و مدیریت ورزش کشیده شده است. از طرف دیگر، رضایتمندی به مثابه متغیر وابسته، جایگاه ارزشمندی برای کارایی و اثربخشی عملکرد افراد به ویژه ورزشکاران در محیط‌های فعالیت و زندگی دارد. نمونه‌هایی از این پژوهش‌ها شامل زمانیان، حقیقی، فروزنده، صادقی و صالحیان^۴ (۲۰۱۸، ص. ۱۸۳) است که به بررسی و مقایسه هوش هیجانی ورزشکاران

آنها بیان کردند، هوش هیجانی نوعی پردازش اطلاعات عاطفی است که به ارزیابی صحیح عواطف در خود و دیگران و تنظیم سازگارانه عواطف می‌پردازد. به عبارت بهتر، هوش هیجانی توانایی نظارت بر عواطف و احساسات خود و دیگران، تفاوت قائل شدن بین آنها و استفاده از این مفروضات برای هدایت فکر و عمل افراد می‌باشد. گلمن^۱ (۱۹۹۸) عناصر هوش هیجانی را به دو دسته عناصر فردی و اجتماعی تقسیم کرد. عناصر فردی شامل خودآگاهی، خودتنظیمی و خودانگیزختگی، و عناصر اجتماعی شامل همدلی و مهارت‌های اجتماعی است (عیدی، عباسی، چناری، فدایی و ابراهیم، ۱۳۹۲، ص. ۲۲۷). امروزه سازه هوش هیجانی نه فقط در ورزش بلکه در سایر عرصه‌ها نیز کاربرد دارد. از طرف دیگر، این مقوله نه فقط در ایران بلکه در سایر کشورهای جهان روشی جدید برای مدیریت عواطف ذی‌نفعان کلیدی ورزش یعنی مربیان و ورزشکاران، محسوب می‌شود. بنابراین، هوش هیجانی بالا در ورزشکار نشان می‌دهد که وی چگونه از هیجانات خود به‌طور مناسب و در موقعیت‌های مختلف استفاده کند، و از طرفی، حالت هیجانی مورد نیاز و متناسب با آن موقعیت را نشان دهد. به‌طوری‌که اگر ورزشکار در موقعیت مورد نظر نیازمند برانگیزختگی بالا باشد، هوش هیجانی می‌تواند برانگیزختگی را بالا ببرد (کالانتري، محمدی و هجری، ۲۰۱۲، ص. ۳۰). پژوهشگران معتقدند که مربیان و ورزشکاران از طریق بهبود مهارت هوش هیجانی می‌توانند محیط ورزشی جذابی را ایجاد کنند. از طرف دیگر، با بررسی سطوح مختلف مسابقات و رقابت‌های ورزشی، مشاهده می‌شود که تعداد زیادی از ورزشکاران با وجود سطوح بالایی از قابلیت‌ها و مهارت‌های اجرایی به دلیل عدم انگیزه و رضایت، قادر به ارائه همه توانایی‌های بالقوه خود نیستند و

3. Ungür & Karagözoğlu

3. Zamanian, Haghighi, Forouzandeh, Sedighi & Salehian

1. Golman

2. Kalantari, Mohammadi & Honri

متغیرهای خودتنظیمی و مهارت‌های اجتماعی، معیار ورود به معادله نهایی رگرسیون برای توضیح تغییرات رضایت شغلی را کسب کردند.

یارمحمدی منفرد، همتی‌نژاد و رضائی‌نژاد (۱۳۸۹، ص. ۴۷) هوش هیجانی و رضایتمندی معلمان تربیت بدنی را بررسی و نتیجه گرفتند که بین این دو عامل رابطه وجود دارد. ازطرفی، عوامل خودتنظیمی، مهارت‌های اجتماعی و خودانگیزی با رضایتمندی معلمان رابطه داشتند.

رضائی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۰، ص. ۸) به مقایسه اولویت جنبه‌های رضایتمندی ورزشکاران استان مازندران پرداختند. نتایج حاکی از آن بود که رضایت از رفتار مربی، مشارکت فردی در تیم، راهبرد تیمی، عملکرد فردی، اخلاقیات تیمی، انسجام تیمی و آموزش مربی جزو عوامل اصلی رضایتمندی ورزشکاران بودند.

با توجه به مطالب بیان‌شده، پژوهشگران زمانی که به بررسی سازه هوش هیجانی در ورزش می‌پردازند، دچار هیجان می‌شوند. بنابراین، علاقه‌مندی زیادی به بررسی هوش هیجانی در زمینه ورزش و رشد فزاینده پژوهش‌ها در این زمینه در حوزه‌های روان‌شناسی ورزش و مدیریت ورزشی ایجاد شده است (مایر و زیزی^۱، ۲۰۰۷، ص. ۱۳۱). ورزشکاران کلیدی‌ترین عامل در ورزش محسوب می‌شوند و سایر مشاغل برای حمایت و پشتیبانی از آنها شکل گرفته‌اند. ازطرفی، ورزشکاران می‌توانند مشتری محسوب شوند، چون مصرف‌کننده اصلی خدمات و ابزارهای ورزشی هستند. همچنین می‌توانند شاغل در ورزش محسوب شوند، زیرا خود، فعال و تولیدکننده ورزش هستند. بنابراین، رضایتمندی ورزشکاران شامل هر دو بخش رضایت شغلی و رضایتمندی مشتری می‌شود و درعین حال این دو با هم متفاوت هستند. از طرف دیگر

نخبه زن رشته‌های بسکتبال، والیبال و فوتسال در زنان غیرورزشکار پرداختند. نتایج نشان داد، اختلاف معناداری بین دو گروه در سازه هوش هیجانی وجود دارد. به عبارت دیگر، ورزشکاران، هوش هیجانی بالاتری نسبت به غیرورزشکاران دارند.

تقی‌زاده و شجاعی^۱ (۲۰۱۲، ص. ۳۶۳) هوش هیجانی و انسجام تیمی را در بازیکنان نخبه و آماتور تنیس روی میز بررسی کردند و نتیجه گرفتند که بین هوش هیجانی و انسجام تیمی در ورزشکاران نخبه رابطه مثبتی وجود دارد، اما این رابطه در ورزشکاران آماتور معنادار نبود. پسند^۲ (۲۰۱۰، ص. ۴۶) به بررسی رابطه هوش هیجانی و ویژگی‌های فردی افراد مشارکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی و غیرورزشکاران در شیراز، پرداخت. نتایج حاکی از آن بود که بین سن، خودتنظیمی، مهارت‌های اجتماعی و همدردی رابطه معناداری وجود دارد. اولکان (۲۰۱۲، ص. ۶۷) نیز سطوح هوش هیجانی ورزشکاران رشته‌های مختلف را با توجه به ویژگی‌های فردی آنها، بررسی کرد. نتایج حاکی از آن بود که بازیکنان رشته‌های تیمی سطح بالاتری از هوش هیجانی را نسبت به رشته‌های انفرادی داشتند. علاوه بر این، بین هوش هیجانی ورزشکاران با سن و وضعیت تأهل، رابطه مثبتی گزارش شد.

کرامتی، الهیاری و شهبازی (۱۳۹۱، ص. ۹۶۶) به بررسی رابطه هوش هیجانی با رضایت شغلی کارکنان ادارات دولتی شهرستان قوچان پرداختند. نتایج نشان داد، بین هوش هیجانی و رضایت شغلی کارکنان همبستگی مثبت و معنادار، و بین مؤلفه‌های خودتنظیمی و مهارت‌های اجتماعی به عنوان مؤلفه‌های هوش هیجانی با رضایت شغلی کارکنان همبستگی معناداری وجود دارد. نتایج رگرسیون نیز حاکی از آن بود که از بین مؤلفه‌های هوش هیجانی،

1. Taghizadeh & Shojaie

2. Pasand

3. Meyer & Zizzi

روش پژوهش

روش پژوهش، توصیفی و از نوع مطالعات پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش، ورزشکاران بزرگسال منتخب رشته‌های تیمی و انفرادی شنا، ژیمناستیک، تکواندو، کاراته، والیبال، بسکتبال و هندبال شهر کرمانشاه بودند که ۹۲ نفر از ورزشکاران با دامنه سنی بین ۱۶ تا ۲۸ سال و سابقه ورزشی بین ۳ تا ۱۰ سال، به پرسش‌نامه‌های هوش هیجانی و رضایتمندی پاسخ دادند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسش‌نامه هوش هیجانی در ورزش لان و همکاران (۲۰۰۹، ص. ۲۸۹) بود که عیدی و همکاران (۱۳۹۲، ص. ۲۲۷) در نمونه ورزشکاران، مربیان و داوران آن را اعتباریابی کرده بودند. این پرسش‌نامه یک مقیاس خودسنجی مشتمل بر ۳۳ گویه و شش عامل است که تمایل و عزم فرد به تداوم مشارکت در فعالیت‌های ورزشی را نشان می‌دهد. شش عامل این پرسش‌نامه شامل ارزیابی عواطف دیگران (سوالات ۷-۱)، ارزیابی عواطف خود (سوالات ۱۲-۸)، خودتنظیمی (سوالات ۱۷-۱۳)، مهارت‌های اجتماعی (سوالات ۲۲-۱۸)، همدردی (سوالات ۲۹-۲۳) و خوش‌بینی (سوالات ۳۳-۳۰) می‌باشد. گویه‌ها به شکل جمله خبری و سؤالی ارائه شده است. پاسخ به هر گویه براساس مقیاس پنج ارزشی لیکرت (از کاملاً مخالفم ۱ تا کاملاً موافقم ۵) نمره‌گذاری شده است. چند نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه روایی محتوایی این پرسش‌نامه را تأیید کردند. به‌منظور رعایت ملاحظه‌های اخلاقی پژوهش، اجازه و رضایت پاسخ‌دهندگان گرفته شد. از آزمون آلفای کرونباخ برای تعیین پایایی پرسش‌نامه و از تحلیل عاملی تأییدی (سی.اف.ای) برای بررسی روایی سازه استفاده شد. آلفای کرونباخ برای پرسش‌نامه هوش هیجانی ۰/۸۰ بود. نتایج تحلیل عاملی تأییدی پرسش‌نامه هوش هیجانی نشان داد که مقدار

رضایتمندی ورزشکاران در واقع پاسخ عاطفی آنها به جنبه‌ها و فرایندهای مختلف تیم یا فعالیت ورزشی است. این پاسخ توسط ورزشکار نسبت به خود، هم-تیمی‌ها، باشگاه، مربی و دیگر عوامل نسبت به عملکرد فرد داده می‌شود. بنابراین، رضایتمندی ورزشکاران موجب انگیزش بیشتر آنها می‌شود و در رفتارهای آنها تأثیر مثبتی دارد. همچنین، رضایتمندی باعث پیشرفت ورزشکار، افزایش کارایی، اثربخشی و مزایای متعدد دیگر می‌شود. از طرفی، هوش هیجانی و ابعاد آن به‌عنوان یک سازه روان-شناختی می‌تواند نقش مهمی را در رضایتمندی ورزشکاران داشته باشد، چراکه عوامل فردی شامل انگیزش، هدف‌گذاری، خودتنظیمی و عوامل بین‌فردی شامل روابط با مربی، هم‌تیمی‌ها، مدیران و دیگران می‌شود و اثربخشی روابط با آنها، نقش مهمی در رضایتمندی ورزشکاران بازی می‌کند (رمضانی‌نژاد و همکاران ۱۳۹۰، ص. ۸).

با توجه به پژوهش‌های انجام شده در زمینه هوش هیجانی و بررسی پیشینه نظری این سازه، مدل شش‌عاملی لان و همکاران (۲۰۰۹، ص. ۲۸۹) که بر مبنای پژوهش‌های آستین، سالوفسکی، هانگ و مک‌کنی^۱ (۲۰۰۴، ص. ۵۵۵) و شاته و همکاران (۱۹۹۸، ص. ۱۶۷) تدوین شده بود، مبنای نظری پژوهش حاضر برای پیش‌بینی رضایتمندی ورزشکاران قرار گرفت که ادراکات ورزشکاران را در مورد شناسایی، درک، کنترل و تنظیم هیجانات در خود و دیگران در شش عامل اندازه‌گیری کرد. با توجه به مطالب بیان‌شده، این پژوهش به دنبال بررسی رابطه بین هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن با رضایتمندی ورزشکاران و تبیین میزان اثرگذاری مؤلفه‌های هوش هیجانی در رضایتمندی ورزشکاران می‌باشد.

یافته‌ها

جدول (۱) به بررسی آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای تعیین طبیعی بودن توزیع داده‌ها پرداخته است، که مطابق نتایج برای هر دو متغیر هوش هیجانی و رضایتمندی میزان آن بیشتر از ۰/۵ بوده و از این رو توزیع داده‌ها طبیعی می‌باشد.

جدول ۱. نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف			
متغیرها	N	Z	Sig
هوش هیجانی	۹۰	۰/۸۵	۰/۴۶
رضایتمندی	۹۰	۰/۵۶	۰/۹۱

در جدول ۲، ارتباط بین هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن با رضایتمندی ورزشکاران را نشان می‌دهد که مطابق نتایج بین هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن یعنی ارزیابی عواطف خود، ارزیابی عواطف دیگران، خودتنظیمی، مهارت‌های اجتماعی، همدردی و خوش‌بینی با رضایتمندی ورزشکاران رابطه مثبتی وجود دارد.

نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون گام به گام نشان می‌دهد که از بین مؤلفه‌های هوش هیجانی، مؤلفه ارزیابی عواطف دیگران و خودتنظیمی به‌عنوان متغیرهای پیش‌بین معیار ورود به معادله نهایی رگرسیون برای توضیح رضایتمندی را داشتند، که شاخص بتا برای مؤلفه‌های ارزیابی عواطف دیگران و خودتنظیمی، ۵۰ درصد واریانس رضایتمندی ورزشکاران را تبیین می‌کنند. همچنین سایر مؤلفه‌های هوش هیجانی باعث افزایش میزان همبستگی نشدند و از معادله نهایی کنار گذاشته شدند. از طرفی، همان‌طور که آزمون‌های F نشان می‌دهد، در تحلیل رگرسیون اثر متغیرهای پیش‌بین ارزیابی عواطف دیگران و خودتنظیمی در سطح $P < 0.05$ معنادار است.

خی دو برابر ۰/۲۶، مجذور خی برابر با ۱۱/۲۲ و درجه آزادی ۹ است. با توجه به این که مهم‌ترین آماره برازش، آماره مجذور خی است، این مقدار کمتر از ۲ بود. شاخص دیگر، نیکویی برازش مدل هوش هیجانی (جی.اف.ای.^۱) است که نشان‌دهنده برازش قابل قبول و مطلوب مدل بود. مقدار ریشه میانگین مربع خطای برآورد (آر.ام.سی.ای.^۲) شاخص مهم نیکویی برازش برابر ۰/۳۸ بود که با توجه به اینکه کمتر از ۰/۵ است، قابل قبول است. سایر شاخص‌ها یعنی (آی.جی.اف.ای.^۳)، (سی.اف.ای.^۴)، بالاتر از ۰/۹ است، مناسب بودن مدل شش عاملی هوش هیجانی در ورزش را تأیید می‌کند.

ابزار اندازه‌گیری رضایتمندی ورزشکاران، پرسش‌نامه استاندارد رضایتمندی ورزشکاران (ای.اس.کیو.^۵)، چلادورای و ریمر^۶ (۱۹۹۸، ص ۱۲۷) بود که این پرسش‌نامه دارای ۱۴ سؤال پنج‌ارزشی لیکرت است که چهار خرده‌مقیاس رضایت بازیکن (رضایت از آموزش و تمرین، رضایت از رفتار و تعامل مربی، رضایت از عملکرد فردی و رضایت از عملکرد تیمی) را اندازه‌گیری می‌کند. این پرسش‌نامه توسط حلاج (۱۳۸۷) در ایران هنجاریابی و در پژوهش‌های مختلفی از جمله رضایتمندی نژاد و همکاران (۱۳۹۰، ص. ۸) پایایی آن ۰/۸۳ گزارش شده بود که در این پژوهش نیز با استفاده از آلفای کرونباخ پایایی آن ۰/۷۹ به‌دست آمد.

از شاخص‌های آمار توصیفی مانند میانگین و انحراف معیار و روش‌های آماری از جمله آلفای کرونباخ، ضریب همبستگی، رگرسیون چندگانه و تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم افزار لیزرل بهره گرفته شد.

1. Goodness of Fit Index (GFI)
2. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)
3. Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)
4. Comparative Fit Index (CFI)
5. Athlete Satisfaction Questionnaire (ASQ)
6. Chelladurai & Riemer

جدول ۳. خلاصه مدل رگرسیون برای متغیرهای پژوهش

شاخص مدل	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	مجموع مجذورات	خطای معیار تخمین	میانگین مجذورات	Beta	F	Sig
ارزیابی عواطف دیگران	۰/۶۶	۰/۴۵	۱۵۶۱	۱	۱۵۶۰	۰/۴۴	۶۸/۷۰	۰/۰۵
			۲۱۶۱	۱۰۶	۲۲۶۰			
			۳۷۲۱	۱۰۷				
خودتنظیمی	۰/۷۲	۰/۵۱	۱۸۲۰	۲	۹۱۰۹	۰/۵۰	۳۹/۳۷	۰/۰۵
			۲۲۱۵	۱۰۵	۲۳۱۴			
			۴۰۳۵	۱۰۷				

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی این پژوهش، پیش‌بینی رضایتمندی ورزشکاران از طریق هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن بود. نتایج رگرسیون گام به گام برای پیش‌بینی میزان رضایتمندی ورزشکاران از طریق مؤلفه‌های هوش-هیجانی نشان داد که دو متغیر خودتنظیمی و ورزشکاران و ارزیابی عواطف دیگران به‌مثابه متغیرهای پیش-بین، معیار ورود به معادله نهایی رگرسیون، برای توضیح رضایتمندی ورزشکاران (متغیر ملاک) را به-دست آوردند. سایر مؤلفه‌ها یعنی ارزیابی عواطف خود، خوش‌بینی، همدلی و مهارت‌های اجتماعی معیار ورود به معادله نهایی رگرسیون را کسب نکردند. از طرفی، دو مؤلفه ارزیابی عواطف دیگران و خودتنظیمی ۵۰ درصد واریانس رضایتمندی ورزشکاران را تبیین کردند. این نتیجه، با یافته‌های یارمحمدی منفرد (۱۳۸۹، ص. ۴۷) که مؤلفه‌های مهارت‌های اجتماعی، خودانگیزی و همدلی و در پژوهش امین-بیدختی (۱۳۸۹، ص. ۳۱) نیز مؤلفه‌های خودتنظیمی، خودانگیزگی و همدردی را به‌مثابه متغیر پیش‌بین برای توضیح تغییرات رضایتمندی را گزارش کردند، همسو است. در تحلیل این یافته‌ها، اولکان (۲۰۱۲، ص. ۶۷) بیان کرد که ورزشکاران با استرس‌های عاطفی زیاد (به‌ویژه در محیط رقابت و زمانی که دچار اشتباه یا خطایی در عملکرد شوند)، انتظارات و

فشارهایی که از جانب دیگران وارد می‌شود، مواجهه هستند. بنابراین، ورزشکارانی که بتوانند در اداره احساسات خود موفق باشند و این امر را به‌خوبی انجام دهند، و از طرفی، شناخت درستی از توانایی‌های خویش داشته باشند، این عمل آنها موجب نظم و انضباط فکری و آنها خواهد شد. بنابراین، خودتنظیمی به‌مثابه یک عامل درون‌فردی نقش مهمی را در رضایتمندی ورزشکاران از فعالیت‌ها و اقداماتی که انجام می‌دهند، ایفاء می‌کند. از سویی دیگر، ارزیابی عواطف دیگران به‌عنوان عامل بین فردی که مربوط به شناخت و مدیریت عواطف دیگران است، در روابط بین ورزشکاران با سایر گروه‌ها از قبیل هم‌تیمی‌ها، مربیان، هواداران و غیره که بیشترین ارتباط را با آنها دارد، نقش مهمی دارد. بنابراین، تعامل مناسب ورزشکار با دیگران منوط به درک، شناخت و سنجش عواطف خود و دیگران و ارائه بهترین رفتار با توجه موقعیت است، که این امر سهم مهمی را در رضایتمندی ورزشکاران دارد. همچنین، عوامل خودتنظیمی (درون فردی) و ارزیابی عواطف دیگران (بین فردی) در ورزشکاران ۵۰ درصد واریانس رضایتمندی را تبیین کردند و این موضوع اهمیت این دو عامل را در ورزشکاران دارد. یافته دیگر، مطابق نتایج جدول ۲ نشان دهنده رابطه مثبت و معنادار هوش‌هیجانی با رضایتمندی ورزشکاران بود. این یافته با نتایج کرامتی و همکاران

(۱۳۹۱، ۱۱۷) یارمحمدی منفرد و همکاران (۱۳۸۹، ص. ۴۷) که رابطه مثبت بین این دو متغیر را بین معلمان ورزش و کارکنان گزارش کردند، همسو است. در تحلیل این رابطه باید بیان کرد که رضایتمندی ورزشکاران، پاسخ عاطفی آنها به جنبه‌ها و فرایند فرایندهای مختلف تیم یا فعالیت ورزشی است. این پاسخ توسط ورزشکار نسبت به خود، هم‌تیمی‌ها، هواداران، مربی و دیگر عوامل در عملکرد فرد داده می‌شود. رضایتمندی ورزشکاران موجب انگیزش بیشتر آنها می‌گردد و در رفتارهای آنها تأثیر مثبتی دارد. همچنین، باعث پیشرفت ورزشکار، افزایش بهره‌وری و مزایای متعدد دیگر برای آنها می‌شود. بنابراین، هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن پوشش‌دهنده بسیار از رفتارهای عاطفی فردی و بین‌فردی ورزشکاران می‌باشد.

یافته دیگر این پژوهش حاکی از آن بود که، همه مؤلفه‌های هوش هیجانی ورزشکاران با رضایتمندی آنها رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. اولین عامل یعنی ارزیابی عواطف خود یا خودآگاهی به توانایی درک و تفسیر احساسات خود ورزشکار از طریق واکنش‌های درونی اشاره دارد. بنابراین، ورزشکارانی که از توانایی‌های خود به ویژه توانایی ارتباطی با هم-تیمی‌ها، مربیان و سایر افراد در محیط تمرین و مسابقه اطلاع داشته باشند، عملکرد مناسب‌تری را در مقایسه با دیگر ورزشکارانی که از این آگاهی‌ها برخوردار نیستند، خواهند داشت. از طرفی، ورزشکاران در یک تیم نیازمند آگاهی از احساسات خود هستند، به‌طوری‌که احساسات آنها ممکن است بر پویایی و فرهنگ تیم تأثیرگذار باشد. در این رابطه، گلמן (۱۹۹۸، ص. ۱)، به نقش خودآگاهی به مثابه یکی از اجزای هوش هیجانی تأکید می‌کند و چنین بیان کرد که افراد با خودآگاهی بالا نسبت به حالات روانی خود آگاه بوده، به زندگی خود حساس هستند، مستقل بوده و حدود شخصی خود را می‌شناسند و در زندگی فردی

و شغلی رضایت بیشتری دارند. دومین عامل که همبستگی بالایی را با رضایتمندی ورزشکاران داشت، ارزیابی عواطف دیگران بود. در تحلیل این یافته باید بیان کرد که عواطف و احساسات کاربردهای بسیار مهمی در امور عمومی و به‌ویژه در حوزه ورزش دارند. در این رابطه، عیدی و همکاران (۱۳۹۲، ص. ۱) بیان کردند که ورزشکاران با شناخت عواطف دیگران می‌توانند زمینه ارتباط مناسب را با سایر ورزشکاران، مربیان و همکاران ایجاد کنند و با مدیریت عواطف خود و دیگران، واکنش‌های مناسبی را در موقعیت‌های مختلف در محیط ورزش و خارج از آن، که همواره ورزشکاران به دلیل مواجهه با شرایط و موقعیت‌های استرس‌زا روبه‌رو هستند، داشته باشند. عامل سوم از بین مؤلفه‌های هوش هیجانی که بالاترین همبستگی را با رضایتمندی ورزشکاران داشت، خودتنظیمی بود. این یافته با نتایج پسند (۲۰۱۰، ص. ۴۴)، کرامتی و همکاران (۱۳۹۱، ص. ۱۱۷) یارمحمدی منفرد و همکاران (۱۳۸۹، ص. ۴۷) که بین عامل خودتنظیمی با رضایتمندی رابطه مثبتی را گزارش کردند، همسو است. در تبیین رابطه معنادار بین مؤلفه خودتنظیمی ورزشکاران با رضایتمندی آنها که بالاترین همبستگی را بین مؤلفه‌های هوش هیجانی با رضایتمندی داشت، باید بیان کرد که در ورزش، به‌ویژه ورزش قهرمانی، فشارهای روانی زیادی وجود دارد. از طرف دیگر، از این مؤلفه به‌عنوان کلید بهشت عاطفی یاد شده که بیانگر آن است که ورزشکاران می‌توانند میزان مشخصی از احساسات را با تفکر همراه کرده و مسیر صحیح زندگی فردی و شغلی را درپیش بگیرند.

چهارمین مؤلفه هوش هیجانی که رابطه مثبتی با رضایتمندی داشت، مهارت‌های اجتماعی ورزشکاران بود. این نتیجه با یافته‌های پسند (۲۰۱۰، ص. ۴۴)، کرامتی و همکاران (۱۳۹۱، ص. ۱۱۷)، یارمحمدی منفرد و همکاران (۱۳۸۹، ص. ۴۷) همسو است. در

دارای رفتارهای توأم با همدردی باشند، می‌توانند علاوه بر کمک و تعامل مناسب با دیگران و تقویت این احساس مثبت، زمینه رضایتمندی فردی آنها را فراهم کند.

آخرین مؤلفه هوش هیجانی، خوش‌بینی است که با رضایتمندی ورزشکاران رابطه داشت. در این راستا، خوش‌بینی به نگرش مثبت ورزشکاران بستگی دارد. بنابراین، هرچقدر ورزشکاران دارای روحیه مثبت-اندیشی و خوش‌بینی باشند، رضایتمندی بیشتری را از فعالیت، تمرین و نتایج عملکرد کسب خواهند کرد. در مقابل، بدبینی باعث ایجاد امواج منفی، تنش و استرس بیشتر در ورزشکاران خواهد شد که پیامدهای احتمالی آن عملکرد نامناسب و نارضایتی ورزشکاران خواهد بود.

در جمع‌بندی پایانی، باید بیان کرد که هوش هیجانی سازه‌ای است که در جوهره ورزشکاران وجود دارد که تاحدی نامحسوس تعیین می‌کند که چگونه رفتار خود را مدیریت کنند، چگونه با مشکلات اجتماعی کنار بیایند و چه تصمیماتی بگیرند که به نتایج مثبت ختم شود. از طرف دیگر، در صورتی که به رضایتمندی ورزشکاران توجه نشود، ممکن است عواقب ناخوشایندی برای تیم، باشگاه، رشته ورزشی و در نهایت کل ورزش داشته باشد. به عنوان مثال، اعتراض گسترده و مستمر ورزشکاران، کم‌کاری‌ها و اشتباهات ورزشکاران به صورت عمد یا غیرعمد گریبان تیم‌ها را خواهد گرفت. همچنین، جابه‌جایی و رفتن به باشگاه‌های دیگر، ترک ورزش و گرایش به دیگر پدیده‌های اجتماعی و حتی گرایش به ناهنجاری‌های اجتماعی مانند بزه، عدم موفقیت و غیبت و تأخیر ورزشکاران، استرس و احساس ناامنی در محیط ورزش یا حتی خارج از آن و غیره احتمالاً از عواقب نارضایتی ورزشکاران می‌باشند. از طرف دیگر، نقش مربیان و باشگاه‌ها در تأمین رضایتمندی

تحلیل این یافته باید بیان شود که همبستگی کمتر این عامل با رضایتمندی در ورزشکاران شاید یکی از چالش‌هایی است که ورزشکاران در ایجاد روابط اجتماعی با آن مواجهه هستند، چرا که این عامل بین فردی نقش مهمی در برقراری رابطه با دیگران ایجاد خواهد کرد. از طرفی، رضائیان (۲۰۰۸، ص. ۲۷)، در نتایج خود بیان کرد که مدیریت روابط و مهارت‌های بین‌فردی از شاخصه‌های مهم هوش هیجانی است که این عامل موجب احساس مثبت حضور افراد در محیط کاری و در نهایت تقویت‌کننده حس همکاری و انسجام است که در تیم‌ها باعث اثرات مثبت و کارایی و اثربخشی آنها را موجب می‌شود. بنابراین، مهارت-های اجتماعی ورزشکاران برای توسعه روابط مثبت و مؤثر با سایر ورزشکاران، مربیان، هواداران و دیگران ضروری است و توانایی تعامل مفید با این گروه‌ها باعث کاهش تعارض شده و احساس همراهی و رضایتمندی در فرد را ایجاد می‌کند.

عامل همدردی، پنجمین مؤلفه هوش هیجانی ورزشکاران بود که رابطه مثبتی با رضایتمندی داشت. این یافته با نتایج پسند (۲۰۱۰، ص. ۴۴)، همسو است. در تحلیل این یافته باید بیان کرد که حس همدردی به مثابه یک عامل مهم بین فردی در ورزشکاران، بر نوعی توانمندی که بر مبنای خود - آگاهی فردی استوار است، تکیه دارد. بنابراین، همدلی، یعنی توانایی قراردادن خود به جای دیگران، برای تشخیص آنچه دیگران احساس می‌کنند، از اهمیت برخوردار است. در این رابطه، شعبانی‌بهار و همکاران (۱۳۹۰، ص. ۹۳)، اظهار کردند که سبک رهبری مربیان ورزشی، نوعی سبک انسان‌گرایانه است که در آن عامل همدردی با ورزشکاران و درک موقعیت و مشکلات ورزشکاران به عنوان عاملی مهم در روابط بین مربیان و ورزشکاران محسوب می‌شود. بنابراین، اگر همدردی را به عنوان توانایی مشاهده جهان از منظر دیگران تعریف کرد، ورزشکارانی که

پرداخته شود.

منابع:

۱. استوار، صغرا. امیرزاده، ماندانا. (۱۳۸۹). بررسی رابطه میان هوش هیجانی با رضایت شغلی و تعهد سازمانی در کارکنان کارخانه بخش خصوصی در شهر شیراز، فصلنامه علمی- پژوهشی رهپافتی نو در مدیریت آموزشی، سال اول، شماره ۲، ص ۸۱-۹۶.
۲. امین‌بیدختی، علی‌اکبر. (۱۳۸۹). رابطه هوش هیجانی با رضایتمندی شغلی کارکنان ادارات دولتی شهرستان سمنان، فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، شماره ۳، ص ۴۶-۳۱.
۳. اعظمیان جزی، اکرم. (۱۳۸۳). بررسی خودانگیزی ورزشکاران منتخب تیم‌های ورزشی دوره متوسطه استان اصفهان، مجله المپیک، شماره ۲۵، ص ۵۲-۳۸.
۴. سلیمانی، نادر. علی‌یگی، فرزانه. (۱۳۸۸). بررسی رابطه هوش هیجانی مدیران گروه‌های آموزشی با خودکارآمدی آنان در واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی منطقه ده کشور، فصلنامه مدیریت و رهبری آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار، سال سوم، شماره ۳، ص ۱۵۴-۱۳۷.
۵. رضائی‌نژاد، رحیم. همتی‌نژاد، مهرعلی. جریعه-نوش، رضا. محدث، فاطمه. (۱۳۹۰). مقایسه اولویت جنبه‌های رضایتمندی ورزشکاران، سال نوزدهم، شماره ۳، پیاپی ۵۵، ص ۱۷-۸.
۶. شعبانی‌پهار، غلامرضا. عرفانی، نصراله. پارساجو، علی. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین سبک رهبری و هوش هیجانی مربیان تیم‌های ورزشی گروهی شرکت‌کننده در نهمین المپیاد فرهنگی - ورزشی ورزشکاران بسیار مهم و غیرقابل انکار است و باید بسیار هوشیارانه و متفکرانه در ایجاد و حفظ رضایتمندی ورزشکاران تلاش کنند. در این راستا، آشنایی ورزشکاران با مدیریت هیجانات و عواطف در رفتارهای فردی و بین فردی که اجزای هوش هیجانی هستند، در کنار برنامه‌های تمرینی از طرف روان‌شناسان ورزشی و مربیان می‌تواند زمینه‌های رضایتمندی ورزشکاران را فراهم نماید. پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی مانند عدم همکاری و پاسخ-گویی برخی از ورزشکاران، احتمال جهت‌گیری در پاسخ به سوالات، محدودبودن جامعه و نمونه پژوهش بود که تعمیم‌پذیری نتایج را محدود خواهد کرد. از طرف دیگر، بر مبنای نتایج پژوهش حاضر، پیشنهاد می‌شود که مدیران فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی توجه بیشتری به ابعاد روان‌شناختی ورزشکاران به‌مثابه پیش‌بینی‌کننده بخشی از رضایتمندی ورزشکاران داشته باشند. به عبارت دیگر، علاوه بر توجه به نیازهای فیزیولوژیک ورزشکاران به عنوان پایه رضایتمندی آنها، توجه به عواطف و هیجانات ورزشکاران از جانب مدیران، مربیان و سایر افرادی که با ورزشکاران همکاری دارند، ضروری است. برگزاری دوره‌های آموزشی با حضور روان‌شناسان ورزشی در مورد کاربرد عواطف و هیجانات در زندگی شخصی و ورزشی ورزشکاران و آشنایی ورزشکاران با مهارت‌های فردی (ارزیابی عواطف خود و دیگران، خوش‌بینی) و بین فردی (مدیریت روابط با دیگران یا مهارت‌های اجتماعی و همدردی) آنها برای مقابله با موقعیت‌های استرس‌زا برای ایجاد شرایط لازم برای رضایتمندی، مهم خواهد بود. در پایان، پیشنهاد می‌شود سایر عوامل اثرگذار بر رضایتمندی ورزشکاران از قبیل شیوه‌های رهبری مربیان و حمایت‌های (مالی، شغلی، شرایط تمرین و مسابقه و غیره) فدراسیون‌های ورزشی و هیئت‌ها از ورزشکاران و مقایسه آنها در رشته‌های انفرادی و گروهی و بر مبنای جنسیت،

13. Dehnavi, A. Ismaili, M Poursoltani, H. (2013). Perceptions of coaching behavior and quality of work life in athletes competing in Iran track and field league 2012-13. *European Journal of Experimental Biology*, 3(2):6-12.
14. Goleman, D. (1998) *Working with the Emotional intelligence*, A Bantam Book.
15. Kalantari, P .Hojjat Mohammadi. H, Honari, H. (2012). The relationship between emotional intelligence and physical education teachers working life quality in zanzan. *international journal of basic sciences & applied research*. vol, 1 (2), 30-34.
16. Lane, A.M., Meyer, B.B., Devonport, T.J., Davies, A.D., Thelwell, R., Gill, G.S., Diehl, C.D.P., Wilson, M., and Weston, N. (2009). Validity of the emotional intelligence scale. *Journal of Sport Science and Medicine*, 8, 289-295.
17. Meyer, B. B. and Zizzi, S. (2007). Emotional intelligence in sport, conceptual, methodological and applied issues. In A. M. Lane (ed.), *Mood and human performance: Conceptual, measurement, and applied issues*, pp: 131-154.
18. Pasand, F. (2010). Emotional intelligence in athletes and non-athletes and its relationship with demographic variables, *Sports Psychology Journal*, Volume 44, p 44-56.
19. Rezaeian, A. & Keshtegar, A. (2007). The consideration of relationship between emotional intelligence and organizational commitment. *Message of Management*, vol.27, pp.27-39.
20. Riemer, H. & Chelladurai, P. (1998). Development of the athlete satisfaction Questionnaire, *Journal of sport exercise psychology*, (20), 127-150.
- دانشجویان پسر دانشگاه‌های سراسر کشور، نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۸، ص ۹۳-۱۰۵.
۷. عیدی، حسین. عباسی، همایون. منصف، علی. (۱۳۹۲). رابطه هوش هیجانی اعضای هیات علمی با اثربخشی دانشکده‌های تربیت‌بدنی تهران، مقاله در دست چاپ، پژوهش‌نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی مازندران.
۸. عیدی، حسین. عباسی، همایون. چناری، امین. فدایی، معصومه. ابراهیم، اکو. (۱۳۹۲). تحلیل عاملی تأییدی پرسش‌نامه هوش هیجانی در ورزش، پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، شماره ۲ (۵)، ص ۱۳۹-۱۵۰.
۹. کرامتی، محمدرضا. الهیاری، رحمت‌الله. شهبازی، بهزاد. (۱۳۹۱). رابطه هوش هیجانی با رضایت شغلی کارکنان ادارات دولتی شهرستان قوچان، فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار، سال ششم، شماره ۴، ص ۱۱۷-۱۳۶.
۱۰. نوربخش، مهوش، میرنادری، علی‌اکبر. (۱۳۸۴). بررسی رابطه جو سازمانی با رضایت شغلی معلمان تربیت‌بدنی دوره متوسطه شهر اهواز، مجله المپیک، شماره ۲۹، ص ۸.
۱۱. یارمحمدی منفرد، سعید. همتی‌نژاد، مهرعلی. رمضان‌نژاد، رحیم. (۱۳۸۹). رابطه هوش هیجانی و رضایت شغلی معلمان تربیت بدنی، مجله مدیریت ورزشی، شماره ۶، ص ۴۷-۶۵.
12. Austin, E.J., Saklofske, D.H., Huang, S.H.S. and McKenney, D. (2004) Measurement of trait emotional intelligence: Testing a and cross validating a modified version of Schutte et al.'s (1998). measure. *Personality and Individual Differences* 36, 555-562.

21. Schutte, N.S., Malouff, J.M., Hall, L.E., Haggerty, D.J., Cooper, J.T., Golden, C.J. and Dornheim, L. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences* 25, 167-177.
22. Taghizadeh, F., Shojaie, M. (2012). Comparing emotional intelligence and team cohesion of elite and amateur table tennis player advances in applied science research, 3 (6):363-369.
23. Ulucan, H. (2012). Investigation of the Emotional Intelligence Levels of the Athletes in Different Branches in Terms of Some Demographic Variables, *Journal of Advanced Social Research* Vol.2 No.2, 67-79.
24. Üngür, G. Karagözoğlu, C. (2013). The relationship between emotional intelligence, social physique anxiety and life satisfaction in physical education and sports students. *International journal of humanities and social science* vol. 3 no. 13.
25. Zamanian, F. Haghighi, H. Forouzandeh, E. Sedighi, Z. Salehian, M. S. (2011). Comparison of Emotional Intelligence in Elite Student Athletes and Non-Athletes, *Annals of Biological Research*, 2 (6), 179-183.